

राजविराज दैनिक

वर्ष ३२

अंक १३३

२०७९ साल पुस द गते शुक्रवार

(23 Dec. 2022 Friday)

मूल्य रु. ५/-

Log in : rajbirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : कुर्था-बिजुलपुरा रेलमार्ग छिडै ३ पृष्ठमा : अझे आयोगको पदाधिकारी... ३ पृष्ठमा : महिलाले उच्च शिक्षा लिन ...

नवनिर्वाचित प्रदेशसभा सदस्य साह पुरानै पेशामा समेत सक्रिय

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ७ पुस।

कानूनी व्यवसाय क्षेत्र संगै विभिन्न सामाजिक संघ संस्थामा काम गरेर विभिन्न पद सम्हाल्दै आएकी नवनिर्वाचित प्रदेशसभा सदस्य अधिवक्ता किरण कुमारी साह अहिले पनि पुरानै पेशामा समेत सकृद छिन्।

उनी हिंसामा परेका पीडित महिला र विपन्न समुदायका लागी अहिले पनि

वकालत गरिरहेकी छिन्। विहीवार मात्र उनले हिंसामा परेकी राजविराज १ की सरस्वती दास र कंचनरूप नगरपालिका ११ की प्रमिला कुमारी लोगीको पक्षमा निःशुल्क वहश पैरवी गर्दा उनीहरुको पक्षमा अदालतबाट फैसला आएको छ। सप्तरी जिल्ला अदालतबाट अंश, सम्बन्ध विच्छेद र मानाचामल लगायतका मुद्दामा ती महिलाहरुले न्याय पाएका हुन्।

न्यायाधिश डा. राजेन्द्र कुमार आचार्यको एकल इजलाशले ती दुवै महिलाको पक्षमा ठहर हुने गरि फैसला गरेको प्रदेशसभा सदस्य एं अधिवक्ता साहले जानकारी दिइन्।

यस अधिविधार पनि उनले वहस गरेको हिंसा पीडित दुई महिलाले अदालतबाट न्याय पाएका छन्। उनले पछिलो फैसलाले अदालतप्रति जनताको आस्था र विश्वास बढाउने काम गरेको प्रतीकृद्या दिइन।

जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) का तरफबाट मध्येश प्रदेशसभा सदस्यको

समानुपातिक सिटमा निर्वाचित साह प्रदेश सदस्यको नयाँ जिम्मेवारी पाए पनि पीडित महिला र गरिब असहायको पक्षमा न्याय दिलाउन उत्तिकै सकृद रहने बताउँछिन्।

आफु कहाँ अहिले पनि दुई दर्जन भन्दा बढी घरेलु हिंसा पीडित महिलाहरुको मिसिल रहेको बताउँदै उनले प्राथमिकताका साथ ती मिसिल र मुद्दाहरुमाथी पीडितहरुको पक्षबाट वहस पैरवी गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरिन।

काठमाडौं उपत्यकासहित तराईका जिल्लामा बाक्लो हुस्सु

काठमाडौं, ७ पुस (रासस)

विहीवार विहानदेखि काठमाडौं उपत्यकासहित देशका पहाडी तथा तराईका विभिन्न भूभागमा बाक्लो हुस्सु तथा कुहिरो लागेको छ।

धेरै स्थानमा लागेको कुहिरो तथा हुस्सु मध्यान्पछि, क्रमिक रूपमा सुधार हुँदै जाने सम्भावना रहेको जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, मौसम पूर्वानुमान महाशाखा गौचर विमानस्थलले जनाएको छ।

हुस्सु र कुहिरोका कारण तराईका जिल्लामा जनजीवन प्रभावित हुन थालेको मौसमविद् प्रतिभा मानन्धरले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार पश्चिम तराईका जिल्ला कञ्चनपुर, कैलाली, बर्दिया, बाँके, दाढ, कपिलवस्तु, रुपन्देही, नवलपरासी(पूर्व, नवलपरासी(पश्चिम यसैगरी मध्य तराईका जिल्लामा चितवन, पर्सा, वारा, रैतहट, सर्लाही, महोत्तरी, धनुषा तथा पूर्व तराईका जिल्ला सिराहा, सप्तरी, सुनसरी, मोरड र

भापामा विहानदेखिको हुस्सुका कारण हिँड्डुल गर्न नै समस्या भएको छ।

अहिले नेपालको पूर्वी भूभागमा पश्चिमी न्यून चापीय प्रणालीको आंशिक प्रभाव रहेकाले मौसम बदली भएको छ। काठमाडौं उपत्यकाको आकाश विहानदेखि हुस्सुले ढाकेकाले त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रीय विमानस्थलमा विमान उडान र अवतरण प्रभावित भएको छ। उडान अवतरण बन्द हुँदा हवाईयात्रा गर्ने यात्रुलाई असहज भएको विमानस्थलका प्रवक्त टेकनाथ सिटौलाले जानकारी दिनुभयो।

अहिले प्रदेश १, वागमती र गण्डकी प्रदेशको पहाडी भूभागमा आंशिक बदली रहेको विभागले जनाएको छ।

विभागका अनुसार विहीवार दिउँसो प्रदेश १ र गण्डकी प्रदेशको पहाडी भूभागमा आंशिक बदली रहेको छ। यसैगरी विहीवार राति प्रदेश १ को पहाडी भूभागमा आंशिक बदली रहेको विभागको अनुमान छ।

आउँदो २४ घण्टामा तराईका केही भूभागमा विहानीपछ हुस्सु, कुहिरो लाग्ने र देशका प्रायजसो भूभागमा तापक्रम क्रमिक रूपमा घट्टै जाने सम्भावना रहेको विभागले जनाएको छ।

अहिले प्रदेश १, वागमती र गण्डकी प्रदेशको पहाडी भूभागमा आंशिक बदली रहेको विभागले जनाएको छ।

जग्गा विक्रिमा

राजविराज वडा नं. ६ थानगाढी स्कुलको दक्षिण पट्टीको जग्गा विक्रीमा छ। जग्गाको तिनै भागमा १२ फिटको बाटो भएको घर सहितको जग्गा लिने इच्छुक व्यक्तिले सिन्हा लंज राजविराजमा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध छ।

सम्पर्क नं. ०३१-५३०४३४

डैग्गीबाट बच्चौं

- उच्च ज्वरो आउनु
 - जोर्नी र मांशपेशीहरुमा असह्य पीडा हुनु
 - आँखाको गेडी दुख्नु
 - अत्याधिक टाउको दुख्नु
 - शरीरमा राता बिमिराहरु आउनु
 - वाकवाकी लाग्न वा वान्ता हुनु
- यस्ता लक्षणहरु देखापरेमा डेंगी हुन सक्छ। तत्काल चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिअँ।

पत्रकारलाई ज्यान मार्ने धम्कीप्रति प्राधिकरणको गम्भीर ध्यानाकर्षण

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ७ पुस।

मध्येश प्रदेशका आमसंचार प्राधिकरणले नेपाल पत्रकार महासंघका पूर्व केन्द्रीय सदस्य, महासंघ शाखा सप्तरीका उपाध्यक्ष समेत रहेका कान्तिपुर राष्ट्रिय दैनिकका उप-सम्पादक अवधेश कुमार भालाई समाचार लेखेकै कारण सामाजिक सञ्जाल मार्फत दिईँको ज्यान मार्ने धम्कीप्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाएको छ।

प्राधिकरणका अध्यक्ष श्यामसुन्दर यादवद्वारा विहीवार जारि विज्ञाप्तिमा कान्तिपुर राष्ट्रिय दैनिकमा राजविराज नगरपालिका कार्यालयको विषयमा समेतलाई पटक-पटक ध्यानाकर्षण गराउँदा पनि गम्भीरतापूर्वक नलिनु अत्यन्तै दुख्दूर राजा र मो. सजाद नामको

फेसबुक आईडीबाट पत्रकार भालाई १९ मंसिर २०७९ मै ज्यानमार्ने धम्की दिएको जानकारी प्राप्त भएको जनाउँदै समाचारको विषयमा चित्त नवुभेमा खण्डन वा कानूनी बाटो अवलम्बन गर्नुपर्ने मा सार्वजनिक रूपमा सामाजिक सञ्जाल मार्फत धम्की दिईँनु प्रेस स्वतन्त्रतामाथिको ठाठो हस्तक्षेप भएको उल्लेख छ।

जनताले सु-सूचित हुन पाउने हकलाई जुनसुकै बहानामा जुनसुकै तत्वले धाक धम्की दिई कुण्ठित पत्रकार महासंघ शाखा सप्तरीले धम्की दिने व्यक्तिलाई पकाउ गरी कानूनी कार्वाही गर्नका लागि प्रमुख जिल्ला अधिकारी र जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुख समेतलाई पटक-पटक ध्यानाकर्षण गराउँदा पनि माहोलको सुनिश्चितता गर्ने धम्भन्धित सरोकारवाला निकायको भएको विज्ञाप्तिमा जनाइएको छ।

विज्ञाप्तिमा दोषीहरुलाई कार्वाही गर्नका लागि दवाव ख्वरूप नेपाल पत्रकार महासंघ शाखा सप्तरीले सङ्घर्षका कार्यक्रम घोषणा गरी चरणवद्ध आन्दोलन उत्रिन बाध्य हुँदा पनि सप्तरी प्रशासनले तदारुकता नदेखाउनुले अत्यन्तै चिन्तित तुल्याएको उल्लेख छ।

उक्त विषयमा पीडित पत्रकार भाका साथै संस्थागत रूपमा नेपाल पत्रकार महासंघ शाखा सप्तरीले धम्की दिने व्यक्तिलाई पकाउ गरी कानूनी कार्वाही गर्नका लागि प्रमुख जिल्ला अधिकारी र जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुख समेतलाई पटक-पटक ध्यानाकर्षण गराउँदा पनि माहोलको सुनिश्चितता गर्ने धम्भन्धित सरोकारवाला निकायको भएको विज्ञाप्तिमा जनाइएको छ।

विड्गर र मोटरसाइकल ठोकिकैदा दुईको मृत्यु

दैनिक समाचारदाता
जनकपुरधाम, ७ पुस।

धनुषाको सबैला नगरपालिका-५ धबौली विड्गर र मोटरसाइकल ठोकिकैदा दुई युवकको मृत्यु भएको छ।

धनुषाको वीरेन्द्र बजारबाट सबैलालाई पर्दा जाउँदै गरेको ना ५४४० नंको विड्गर र १११५ पैदलको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ।

दुर्घटनामा परी अरुणको घटनास्थलमै र जानीको जनकपुरधामस्थित प्रादेशिक

अस्पतालमा उपचारका कममा मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक प्रदीपवहादुर क्षेत्रीले जानकारी दिएका छन्।

मृतक दुवैको शव परीक्षणका लागि जनकपुरस्थित प्रादेशिक अस्पतालमा राखिएको र घटनावारे थप अनुसन्धान

सम्पादकीय

प्रयास थाल्नु आवश्यक

मौसम परिवर्तनसँगै विस्तारै चिसो बढ्न थालेको अनुभूति हुन थालेको छ। जाडो याममा खासगरी वृद्धवृद्धा, बालबालिका, दीर्घरोगी र गरीब विपन्न वर्गका व्यक्तिहरु अपेक्षाकृत बढी प्रभावित हुने गर्दछन्। तराई मधेशमा जाडो याममा लाग्ने गरेको हुस्सु र कुहिरोका कारण वर्षेनी कतिपयले ज्यान गुमाउनु परेको तथ्याङ्ग रहेको छ।

यस्ता वर्गहरुका लागि चिसो बढ्नु अगावै नै चिसोबाट बच्ने उपायका लागि सम्बन्धित निकाय र पालिकाहरु सचेत हुन आवश्यक छ। ग्रामिण स्तरमा जहाँ खुल्ला ठाउँ बढी हुने, कच्ची घर हुने र पर्याप्त न्यानो लुगाका अभावमा गरीब तथा विपन्न वर्ग यसको शिकार बढी हुने गरेका छन्। दैवी प्रकोप उद्धार समितिले चिसो बढ्नु अगावै सप्तरीका १८ वटै पालिकाहरुसँग समन्वय गरी दाउरा, कम्बल आदिको व्यवस्थासँग एम्बुलेन्सलाई तयारी अवस्थामा राख्नु पर्ने हुन्छ। गरीबी र अभावमा जीवन विताइरहेकाहरुको जीवन यस जाडोयाममा भन् कष्टकर हुने गर्दछ। उनीहरुको स्वास्थ्य रक्षा गर्नु सम्बन्धित निकाय र खासगरी पालिकाहरुको कर्तव्य हो। जाडो बढ्नु अगावै पालिकाहरुले यस्ता वर्गको जो जाडोबाट बढी प्रभावित हुने गर्दछन्, को तथ्याङ्ग संकलन गनी उनीहरुलाई पुऱ्याउनु पर्ने सेवा तत्कालै पुऱ्याई चिसोको जोखिमलाई कम गर्न सकिन्छ। कतिपय वृद्धवृद्धाहरु जाडोयाममा हाइपोथर्मियाको समेत शिकार हुने गर्दछन्।

पालिकाहरुले सम्बन्धित सहयोगी हातहरुसँगको हातेमालोमा जाडो बढ्नु अगावै जाडोका भयावह स्थितिबाट गरीब, विपन्न र वृद्धवृद्धा सहितका वर्गलाई जोगाउन आजैबाट प्रयास थाल्नु आवश्यक छ।

डा. ललन प्रसाद रौनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics
(BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan, Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288

हाऊ जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav

M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)

हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज

NMC No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

बाभ्यन, कमजोरी, लिकोरिया, महिनाबारी समस्याको सफल उपचार

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

कुर्था-विजुलपुरा रेलमार्ग छिर्छै भारतले नेपाल सरकारलाई हस्तान्तरण गर्ने

काठमाडौं, ७ पुस (रासस)।

जयनगर-बर्दिवास सरकारले विजुलपुरासम्मको रेलमार्ग निर्माण लगाभग सकिएको छ। सो खण्डमा आवासलगायतका थोरै निर्माण बाँकी रहेको र ऐसो काम सकिएकाले भन्नुभयो, “भारत सरकारले हस्तान्तरण गरेर नेपाल रेलवे कम्पनीले आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्थापन गरेर रेल चलाउन गरेको रेल विभागले जनाएको छ।

भारत सरकारले नेपाल सरकारले विजुलपुरासम्मको निर्माण अनुदान सहयोगमा विजुलपुरासम्मको मुख्य पूर्वाधारको काम सकिएको छ। विजुलपुरावाट महोत्तरीको वर्दिवाससम्मको निर्माण पनि भारतीय पक्षले नै गर्ने छ। कुर्थासम्म रेलको लाइन पुरानो नै भएकाले जग्गाको ठूलो समस्या नभए पनि विजुलपुरावाट वर्दिवास खण्डमा जग्गा प्राप्ति गर्नुपर्ने रेल विभागले जनाएको छ। अहिले धेरै जग्गा प्राप्त भइसकेकाले निर्माणमा जान सकिने प्रवक्ता चित्रकारले जानकारी दिनुभयो।

बाँकी रहेका थोरै काम भारतीय पक्षले नै गर्ने प्रवक्ता चित्रकारले जानकारी दिनुभयो। पहिले हस्तान्तरण भएपछि नै बाँकी काम गरिसकिने उहाँको भनाइ छ। अहिले नै निर्माण शतप्रतिशत सकिएको नभए पनि जाति संरचना सकिएको छ त्यो हस्तान्तरण गर्न भारतीय पक्षले भनेको उहाँनै बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “हाम्रो तर्फबाट निर्णय भएपछि हस्तान्तरण हुनेछ।”

अहिले भारतको जयनगरवाट धनुषाको कुर्थासम्म रेल सञ्चालनमा रहेको छ। रेलमार्ग हस्तान्तरण भएपछि महोत्तरीको विजुलपुरासम्म नै रेल सञ्चालन गर्न सकिने प्रवक्ता चित्रकारले जानकारी दिनुभयो। अहिले नै

कुर्थाबाट रेल विजुलपुरासम्म जानसक्ने भइसकेको छ। रेल नियमितरूपमा विजुलपुरासम्म सञ्चालन गर्न थप जनशक्ति आवश्यक हुने छ। उहाँले भन्नुभयो, “भारत सरकारले वर्दिवाससम्मको निर्माण भएर अघि बढ्नेछ। यी दुवै रेलमार्ग वर्दिवासमै भेटिने गरी योजना बनाइएको छ।

पहिलो खण्डमा कुर्थासम्मको निर्माण सकिएपछि नै विजुलपुरासम्मको निर्माण अघि बढ्नेछ। यो दुवै रेलमार्ग वर्दिवासमै जग्गावाट जनकारी दिनुभयो। भारतीय अनुदान सहयोगमा विजुलपुरासम्मको निर्माण अघि बढ्नेछ। यो दुवै रेलमार्ग वर्दिवासमै जग्गावाट जनकारी दिनुभयो।

भारतीय पक्षले कुर्थासम्मको खण्डमा पहिले रेलमार्ग भएकै ठाउँमा पुराना सबै पूर्वाधार हटाएर नयाँ निर्माण सुरु गरेको थियो। पहिले ‘न्यारो गेज’ मा निर्माण भएकामा अहिले ‘ब्रोड गेज’ मा निर्माण भएको हो। यो रेलमार्ग निर्माणमा प्राविधिक र अर्थिक दुवै पक्ष भारतीय सहयोगमा भएको हो। हाल सञ्चालनमा रहेको रेल सेट भने नेपाल सरकारले भारतीय सरकारी कम्पनीसँग खरिद गरेको रेल विभागले जनाएको छ।

जयनगरबाट जनकपुर, कुर्था, विजुलपुरा हुँदै सो रेलमार्ग वर्दिवाससम्म पुग्नेछ। नेपाल सरकार आफैले निर्माणअघि बढाइरहेको पूर्व-पश्चिम रेलमार्ग पनि भएर अघि बढ्नेछ। यी दुवै रेलमार्ग वर्दिवासमै भेटिने गरी योजना बनाइएको छ।

पहिलो खण्डमा कुर्थासम्मको निर्माण सकिएपछि नै विजुलपुरासम्मको निर्माण अघि बढ्नेछ। यो दुवै रेलमार्ग वर्दिवासमै जग्गावाट जनकारी दिनुभयो।

भारतीय अनुदान सहयोगमा विजुलपुरासम्मको निर्माण अघि बढ्नेछ। यो दुवै रेलमार्ग वर्दिवासमै जग्गावाट जनकारी दिनुभयो।

भारतीय पक्षले कुर्थासम्मको खण्डमा पहिले रेलमार्ग भएकै ठाउँमा पुराना सबै पूर्वाधार हटाएर नयाँ निर्माण सुरु गरेको थियो। पहिले ‘न्यारो गेज’ मा निर्माण भएकामा अहिले ‘ब्रोड गेज’ मा निर्माण भएको हो। यो रेलमार्ग निर्माणमा प्राविधिक र अर्थिक दुवै पक्ष भारतीय सहयोगमा भएको हो। हाल सञ्चालनमा रहेको रेल सेट भने नेपाल सरकारले भारतीय सरकारी कम्पनीसँग खरिद गरेको रेल विभागले जनाएको छ।

गरेको बताउनुहुन्छ। उहाँहरू जस्तै विद्यालयकै कक्षा ८ मा पढ्ने रीतिका सापकोटा र रिया सापकोटा दिवांगी बहिनी हुनुहुन्छ। दिवांगी बहिनी त्यसै माथि एउटै कक्षामा अध्ययन गर्ने भएकाले कहिलेकाहीं साथीहरू र शिक्षक शिक्षिकासमेत भुक्तिको गरेको अनुभव उहाँहरू उहाँहरूमध्ये।

जुम्ल्याहा सन्तान जन्मिन्दा सुरुको केही वर्ष हुक्काउन बढाउन सञ्चालनमा रहेको भए पनि दुवै क्षेत्रमा भन्नै सजिलो हुने सापकोटा बताउनुहुन्छ। “संगे पढ्ने, संगे खेल्ने, एकअर्को भावना अरु बच्चाहरूले भन्दा छिर्छै बुझ्ने भएकाले पनि रमाइलो लाग्छ”, उहाँले भन्नुभयो।

विसं २०४६ मा स्थापना भएको उक्त विद्यालयले आफ्नो ३३०५ वार्षिकोत्सवमा मङ्गलबार जुम्ल्याहा सन्तान र उनीहरूका अभिभावकलाई सम्मान गरेको छ।

कावासोती, ७ पुस (रासस)।

पूर्वी नवलपरासीको एउटै विद्यालयमा १३ जोडी जुम्ल्याहा विद्यार्थी अध्ययन गरिरहेका छन्। कावासोती-३ स्थित संस्थागत सिद्धार्थ आवासीय माध्यमिक विद्यालयमा उनीहरू अध्ययन गर्दैआएका छन्।

नर्सर्वेखि कक्षा १० सम्म अध्ययन गर्ने १३ जुम्ल्याहा जोडी रहेको विद्यालयका संस्थापक प्रध्यानाध्ययन भोजराज दाहालले बताउनुभयो। “विगतमा पनि जुम्ल्याहा विद्यार्थी विद्यालयमा पढ्न आउने गरेका थिए, एकपल्ट यतिधेरै जुम्ल्याहा विद्यार्थी पढ्न आएका यसपटक नै हो, यो आफैमा दुर्लभ संयोग हो”, दाहालले भन्नुभयो, “एउटै शैक्षिक सत्रमा १३ जोडी जुम्ल्याहा विद्यार्थी हामीसँग हुँदा गर्व लागेको छ।”

जुम्ल्याहा जन्म आफैमा द

अभै आयोगको पदाधिकारी नियुक्ति हुन सकेन

काठमाडौं, ७ पुस (रासस)।

पानीको गुणस्तर अनुगमन गर्ने आयोगमा पदाधिकारी नियुक्तिका लागि विज्ञापन भएको २१ महिना पूरा हुँदा पनि काम अधिक बढन सकेको छैन।

खानेपानी मन्त्रालयले विसं २०७७ चैत २५ गते देशभरका जनतालाई वितरण गरिएको पानी गुणस्तरीय भए/नभएको अनुगमन गरी महसुलसमेत निर्धारण गर्ने खानेपानी महसुल निर्धारण आयोग गठनका लागि विज्ञापन भएको दुई वर्ष पूरा हुन लाग्दासमेत आयोगमा पदाधिकारी नियुक्त हुनसकेको छैन।

मन्त्रालयका प्रवक्ता शोभाकान्त पौडेल मेलम्चीको पानी भर्खेर आएकाले आयोगमा पदाधिकारी नियुक्त हुने प्रक्रियामा रहेको बताउनुहुन्छ। आयोग अढाइ वर्षदेखि पदाधिकारीविहीन भएको छ। महसुल निर्धारण, पानीको गुणस्तरको अनुगमन गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको आयोग सरकारको प्राथमिकतामा नपरेको बताइएको छ।

मेलम्ची खानेपानी आयोजना कार्यान्वयनका क्रममा दाताले खानेपानीको गुणस्तर र सेवाको अनुगमन एवं महसुल निर्धारणका लागि छुट्टै निकाय हुनुपर्ने शर्त राखेपछि सरकारले विसं २०६३ मा आयोगको स्थापना गरेको थियो। आयोगसित पानी गुणस्तरीय भए/नभएको अनुगमन गर्न आवश्यक जनशक्ति तथा आर्थिक स्रोत दुवै नभएकाले आयोग अलपत्र बन्ने गरेको पूर्व पदाधिकारीको अनुभव छ। स्थापनाको १६ वर्षसम्म पनि आयोग लेखापाल, चालक र कार्यालय सहयोगी एक-एक गरी तीन जनामात्र जनशक्तिका भरमा चलेको छ। आयोगका पूर्वअध्यक्ष उपेन्द्रकुमार अधिकारी जनशक्तिको अभावमा ऐन-नियममा तोकिएका काम गर्न नसकिएको अनुभव सुनाउनुहुन्छ।

“आयोगलाई नेपाल खानेपानी संस्थानका २२ शाखा, काठमाडौं उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड, काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड (केयुकेएल), हेटौडा खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड र भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डबाट महसुलमाफत उठेको एक प्रतिशत बजेट लिने निर्णय भए पनि आयोगले पाउन सकेको छैन”, उहाँले भन्नुभयो।

आयोगमा बजेट समेत नहुँदा काम गर्न नपाएको अनुभव सुनाउदै पूर्व अध्यक्ष अधिकारीले भन्नुभयो “आयोगलाई सरकारले बजेट दिईदैन, महसुलको दुई प्रतिशत लिन पाउने व्यवस्था ऐनमा भएपनि यस अधिकारीले बजेट दिईदैन, महसुलको दुई प्रतिशत लिने निर्णय गरेको थियो, त्यो पनि मेरो कार्यकालभर पाउन सकिएन”।

संविधानसभाबाट विसं २०७२ असोज ३ गते जारी भएको संविधानको मौलिक हक अन्तर्गत धारा ३५ स्वास्थ्य सम्बन्धी हकको उपधारा ४ मा ‘प्रत्येक नागरिकलाई स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइमा पहुँचको हक हुनेछ’ भनी खानेपानी र सरसफाइको हक सुनिश्चित गरिएको छ। तर आयोगमा जनशक्तिको व्यवस्था नगरिँदा उपभोक्ता अधिकारबाट बच्चत भएका छन्।

आयोग ऐनमा खानेपानी सेवा भन्नाले प्राकृतिक पानीलाई प्रशोधन तथा शुद्धीकरण गरी उपभोक्तालाई उपलब्ध गराउने काम सम्भनुपर्छ भनी परिभाषा गरिएको छ। तर राजाधानीकै उपभोक्ताका धारामा

धमिलो पानी भर्दा पनि अनुगमन गर्ने कार्यालयको अत्तोपत्तो नभएको उपभोक्ता मञ्चका केन्द्रीय सदस्य रोशन पोखरेल बताउनुहुन्छ।

सरसफाइ सेवालाई मानव मलमूत्रबाट वा घरेल, व्यापारिक वा औद्योगिक उपयोग पश्चात् निष्काशन भएको फोहर पानी तथा त्यस्तो पानीमा मिश्रित सबै किसिमका फोहर पदार्थलाई नष्ट गर्ने, निष्काशन गर्ने, प्रशोधन गर्ने वा शुद्धीकरण गर्ने काम सम्भनुपर्छ भनी सरसफाइ सेवाको परिभाषा ऐनमा गरिएको छ।

खानेपानी र सरसफाइ सेवाको गुणस्तरीयता जाँच गर्ने आयोगमा जनशक्ति नहुँदा उपभोक्ता गुणस्तरीय त के खानेपानी र सरसफाइ सेवाबाट उपभोक्ता बच्चत हुनुपरेको छ। जनशक्ति र बजेटका अभावमा खानेपानीको गुणस्तरीयताको अनुगमन गर्ने नसकिएको कोषमा जम्मा हुन नसकेको हो। लिमिटेडमा वार्षिक करिब रु ८८ करोडको विलिङ्ग हुने गरेको छ। एक प्रतिशतका दरले करिब रु ८८ लाख आयोगलाई बुझाउनुपर्ने विलिङ्ग एन तरिका लागि विज्ञापन भएको एक वर्ष पूर्व खानेपानी र सरसफाइ सेवाको परिभाषा ऐनमा गरिएको छ।

मेलम्ची खानेपानी आयोजना कार्यान्वयनका क्रममा दाताले खानेपानीको गुणस्तर र सेवाको अनुगमन एवं महसुल निर्धारणका लागि छुट्टै निकाय हुनुपर्ने शर्त राखेपछि सरकारले विसं २०६३ मा आयोगको स्थापना गरेको थियो। आयोगसित पानी गुणस्तरीय भए/नभएको अनुगमन गर्न आवश्यक जनशक्ति तथा आर्थिक स्रोत दुवै नभएकाले आयोग अलपत्र बन्ने गरेको पूर्व पदाधिकारीको अनुभव छ। स्थापनाको १६ वर्षसम्म पनि आयोग लेखापाल, चालक र कार्यालय सहयोगी एक-एक गरी तीन जनामात्र जनशक्तिका भरमा चलेको छ। आयोगका पूर्वअध्यक्ष उपेन्द्रकुमार अधिकारी जनशक्तिको अभावमा ऐन-नियममा तोकिएका काम गर्न नसकिएको अनुभव सुनाउनुहुन्छ।

जिल्ला सचिवालयका लिमिटेडका अधिकारीको भनाइ छ।

बुझाउन नसकिएको लिमिटेडका अधिकारीको भनाइ छ।

विलिङ्ग करिब रु ८८ करोड भएपनि सरदर वार्षिक करिब रु ८८ करोड मात्र महसुल सङ्कलन हुने गरेको छ। लिमिटेडको वार्षिक खर्च सरदर करिब रु १८ करोड छ। आम्दानीभन्दा खर्च बढी भएकाले बोर्ड र आयोगलाई बुझाउनुपर्ने पैसा बुझाउन नसकिएको लिमिटेडले जनाएको छ। लिमिटेडका पै वत्ता प्रकाशकुमार राई विलिङ्गको ९१ प्रतिशत उठाउने लक्ष्य चालु आर्थिक वर्षमा राखिएको बताउनुहुन्छ।

सेवा प्रदायक संस्थाले तोकिएको रकम नतिर्दा गुणस्तरीय पानी सेवाबाट उपभोक्ता बच्चत हुनुपरेको छ। जनशक्ति र बजेटका अभावमा खानेपानीको गुणस्तरीयताको अनुगमन गर्ने नसकिएको आयोगको भनाइ छ। बाहुल्य वर्षदेखि स्वीकृत भएन नियमावली

विसं २०६७ असोजमा मस्यौदा गरी तत्कालीन भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयमा

स्वीकृतिका लागि पेश गरिएको कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली १२ वर्ष वितीसक्दा पनि स्वीकृत हुन सकेको छैन। खानेपानी सेवा मन्त्रालयबाट फिर्की शहरी विकास हुँदै खानेपानी तथा सरसफाइ मन्त्रालयमा पुगोपनि नियमावली स्वीकृत हुन नसकेको हो।

संविधानसभाबाट विसं २०७२ असोज ३ गते जारी भएको संविधानअनुसार नियमावलीको मस्यौदामा संशोधन गरी २०७३ वैशाखमा खानेपानी मन्त्रालयमा पेश गरिएको थियो। मन्त्रालयले भने नियमावली स्वीकृत गर्नुको सङ्ग ऐन नै संशोधनका लागि आयोगको राय मागेको थियो। पर्वअध्यक्ष अधिकारी विसं २०६३ रै ऐन ठीक छ भनी लेखी पठाएको सुनाउनुहुन्छ।

आयोगका दुई सदस्यको अवधिविवरण विसं २०७३ कातिक २२ गते नै सकिए पनि अभै पदपूर्ति हुन सकेको छैन। पूर्वअध्यक्ष अधिकारीको पदावधि पनि दुई वर्षअधिक नै समाप्त भएको हो। सदस्यको पदावधि सकिएको चार वर्षपछि विसं २०७७ साउनमा अध्यक्ष पद रिक्त भएको थियो।

संयुक्त राष्ट्रसङ्घमा, ७ पुस (रासस/सिन्ध्वा)।

तालिवान सरकारले यहाँका महिला तथा किशोरीलाई विश्वविद्यालय जान प्रतिबन्ध गरेको विषयको विरोध भइहेका बेला संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय एक अधिकारीले सो निर्णय सच्चाउन आग्रह गर्नुभएको छ।

संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय वुमन (येन वुमन)का कार्यकारी निर्देशक सीमा बहाउसले सो आग्रह गर्नुभएको हो। उहाँले भन्नुभएको छ, अफगानिस्तानको तालिवान सरकारले गरेको यो निर्णय तुरन्त सच्चाउनपर्छ, र उसका कारणले महिलाले अधिकार नपाउन अवस्थाको तत्कालै अन्त्य हुनुपर्छ। शिक्षामा महिलाको पनि समान अधिकार रहेकाले त्यसको सबैले सम्मान गर्नुपर्छ।

तालिवान सरकारका शिक्षा मन्त्रीले यसै हप्ता तालिवान सरकारले सो निर्णय गरेको बताउनुभएको थियो। अफगानिस्तानका किशोरी तथा महिलालाई विश्वविद्यालय जानबाट प्रतिबन्ध गरेको घटनाको सबैतर विरोध भएको छ।

महागलबाट मात्र पनि अफगानिस्तानमा लागि संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय विशेष प्रतिनिधि रोजा ओटुन्योयाले विज्ञप्ति प्रकाशन गरेर यसको विरोध गर्नुभएको छ। उहाँले यस्तो निर्णय अफगानिस्तानका देशको हितमा पनि नभएको र अहिलेको युगमा पनि महिलाले विश्वविद्यालय गएर अध्ययन गर्न नपाउन भनेको निकै नै दुखद भएको धारणा संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय अधिकारीले राखेका छैन। दुई वर्षअधिक अफगानिस्तानमा तालिवानको शासन सुर भएपछि यहाँका महिलाको अधिकार खोसिएको छ। उनीहरूलाई धेरै सार्वजनिकस्थल र कार्यमा प्रतिबन्ध लगाएको छ, र अहिले पछिल्लो समयमा आएर उनीहरू विश्वविद्यालय विरोध गर्नुभएको छैन।

तालिवानले बुधवार एक अपिल जारी गर्दै अफगानिस्तानको विकासका लागि यहाँका महिलाको अधिकार खोसिएको छ। उनीहरूलाई धेरै सार्वजनिकस्थल र कार्यमा प्रतिबन्ध लगाएको छ, र अहिले पछिल्लो समयमा आएर उनीहरू विश्वविद्यालय विरोध गर्नुभएको छैन।

तालिवानले बुधवार एक अपिल जारी गर्दै अफगानिस्तानको विकासका लागि यहाँका महिलाको अधिकार खोसिएको छैन। उहाँले भन्नुभयो, “यामालाई जारी ग

ज्येष्ठ सदस्य राणाबाट प्रतिनिधिसभाका शोभराजलाई कैदमुक्त गरी १५ दिनभित्र नवनिर्वाचित सांसदलाई शपथ

काठमाडौं, ७ पुस (रासस)।

प्रतिनिधिसभाका ज्येष्ठ सदस्य पशुपति शमशेर जबराले नवनिर्वाचित सांसदहरूलाई पद तथा गोपनीयताको शपथ गराउनुभएको छ। नयाँ बानेश्वरस्थित सङ्घीय संसद भवनमा विहीबाट आयोजित विशेष समारोहमा ज्येष्ठ सदस्यको हैसियतमा उहाँले सांसदहरूलाई शपथ गराउनुभएको हो।

शपथ लिन नवनिर्वाचित सांसद राष्ट्रिय पोसाक तथा आ-आफ्नो सांस्कृतिक पहिचान भल्कै नेपालको सजिएर संसद भवन पुग्नुभएको थियो। संसद सचिवालयका अनुसार २६ जना

सांसदले विभिन्न १४ मातृभाषामा शपथ लिनुभएको सङ्घीय संसद सचिवालयले जनाएको छ।

प्रतिनिधिसभाका ज्येष्ठ सदस्य जबराले बुधबार राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीबाट शपथ लिनुभएको थियो। नेपालको संविधानको धारा दृढ बमोजिम सङ्घीय संसदको प्रत्येक सदनका सदस्यले सदन वा त्यसको कुनै समितिको बैठकमा पहिलोपटक भाग लिनुअघि सङ्घीय कानुनवर्मोजिम शपथ लिनुपर्ने व्यवस्था छ।

शपथअधि ज्येष्ठ सदस्य जबराले नयाँ बानेश्वरस्थित सङ्घीय संसद भवनमा

बोलाउनुभएको बैठकमा सङ्घीय संसद सचिवालयका महासचिव डा भरतराज गौतमले शपथ ग्रहणको प्रक्रियाका बारेमा जानकारी गराउनुभएको थियो।

प्रतिनिधिसभामा प्रत्यक्ष निर्वाचित एक सय ६५ र समानुपातिक प्रणालीबाट निर्वाचित एक सय १० गरी कूल दुइ सय ७५ सांसद छन्।

शपथ समारोहको अगाडि संसद सचिवालयका महासचिव डा भरतराज गौतमले सबै नवनिर्वाचित सबै सांसदलाई स्वागत, बधाई एं शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो।

काठमाडौं, ७ पुस (रासस)।

सर्वोच्च अदालतले विकिनी किलर चार्ल्स शोभराज (गुरुमुख) लाई कैदमुक्त गरी १५ दिनभित्र आफ्नै देश पठाउन आदेश दिएको छ।

न्यायाधीशद्वय सपनाप्रधान मल्ल र तिलप्रसाद श्रेष्ठको संयुक्त इजलासले बुधबार निजलाई बुधबारै कैदमुक्त गरी १५

दिनभित्र आफ्नो देश प्रकार्ता आदेश दिएको हो। “अन्य मुद्दामा थुनामा राख्नु नपर्न भए निजलाई बुधबारै कैदमा राख्नु कैदीबन्दीको मानव अधिकार मापदण्ड,

संविधान तथा कानूनप्रदत्त अधिकार अनुकूल नदेखिएको व्याख्या गरेको छ।

आदेशमा शोभराजको उमेर ७५ वर्ष भइसकेको तथा मुटुसम्बन्धी रोगबाट पीडित भई उपचारको अवस्थामा रहेको तथा तोकिएको कैदमध्ये ७५ प्रतिशत (१९ वर्ष) कैद सजाय भोगिसकेको देखिएको उल्लेख छ। फ्रान्सेली नागरिक शोभराजलाई सन् २००३ मा कर्तव्य ज्यानको मुद्दामा पकाउगरी जिल्ला अदालत भक्तपुरले सर्वस्वसहित जन्मकैदको सजाय सुनाएको थियो।

मध्येस प्रदेशमा ज्येष्ठ सदस्य कलवारले शपथ गराउने

धनुषा, ७ पुस (रासस)।

मध्येस प्रदेशसभाका नवनिर्वाचित सांसदलाई ज्येष्ठ सदस्य शारदाशडकर प्रसाद कलवारले शपथ गराउदै हुनुहुन्छ।

संसद सचिवालयका सचिव रञ्जित यादवले ऐन, कानुन र संवैधानिक व्यवस्थाअनुसार कलवारले प्रदेशसभाको ज्येष्ठ सदस्यको हैसियतले नवनिर्वाचित सांसदलाई शपथ गराउने कार्यक्रम तय गरिएको बताउनुभयो। सचिव यादवका अनुसार प्रदेश प्रमुख हरिशङ्कर मिश्रले ज्येष्ठ सदस्य कलवारलाई पहिले शपथ गराउने र कलवारले अन्य प्रदेशसभा सदस्यलाई शपथ गराउनुहुन्छ।

सचिव यादवले भन्नुभयो, “कानुनी प्रावधान निर्वाचन ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार उपस्थित सांसदमध्ये ज्येष्ठ सदस्यले शपथ गराउनुपर्ने भएको हुँदौ ज्येष्ठताका आधारमा नेकपा (एकीकृत समाजवादी)का प्रदेशसभा सदस्य गोविन्दबहादुर न्यौपानेले शपथ गराउने कार्यक्रम तय भएको थियो तर न्यौपानेअस्वस्थ रहेकाले शारदाशडकर कलवारले सांसदको शपथ गराउने तयारी भएको छ। न्यौपानेको उमेर ७५ वर्ष छ भने शारदाशडकरको उमेर ७० वर्ष रहेको छ।”

सचिव रञ्जित यादवले न्यौपाने नआउने भएपछि बारा २ को (१) बाट स्वतन्त्र निर्वाचित कलवारबाट नै ज्येष्ठ सदस्यको रूपमा शपथ ग्रहण गराउने

कार्यक्रम तय गरिएको संसद सचिवालयले स्पष्ट पारेको छ।

यद्यपि अहिलेसम्प्रदेशसभा सदस्यलाई शपथ ग्रहण गराउनेबारे समय निश्चित भइनसकेको बताउनुभयो। सचिवालयले आगामी आइतवार सर्वदलीय बैठक बोलाएको छ। सो बैठकबाट शपथ ग्रहणको मिति तय हुने उहाँले जानकारी दिनुभयो। गत मङ्गलबादी ४ गते सम्पन्न निर्वाचनबाट मध्येस प्रदेशसभामा प्रत्यक्षतर्फ ६४ जना र समानुपातिकतर्फ ४३ जना गरी एक सय सात सांसद निर्वाचित भएका छन्।

यस्तै, लोसपाले प्रत्यक्षमा सात र समानुपातिकमा दुई गरी नौ सिट पाएर पाँचौं, माओवादी केन्द्र प्रत्यक्षमा चार र समानुपातिकमा चार गरी आठ सिट पाएर छैटौं तथा एकीकृत समाजवादी प्रत्यक्षमा चार र समानुपातिकमा तीन गरी सात सिट पाएर सातौं दल बनेको छ।

मध्येस प्रदेशसभामा यस पटक नेकपा (एमाले), नेपाली कांग्रेस, जसपा, जनमत पार्टी, लोसपा, नेकपा (माओवादी केन्द्र), नेकपा (एकीकृत समाजवादी), राप्रपा, नेपाल सङ्घीय समाजवादी पार्टी र नागरिक उन्मुक्ति पार्टीसहित १० दलको प्रतिनिधित्व छ।

यस अधिको कार्यकालमा जसपा पहिलो, नेपाली कांग्रेस दोसो, लोसपा तेसो, नेकपा (एकीकृत समाजवादी) पार्टी चौथो, नेकपा (एमाले) र माओवादी पाँचौं दलको रूपमा थियो।

यस पटक २०७९ को निर्वाचनमा मध्येस प्रदेशसभामा

एमाले ले प्रत्यक्षमा १५ र

समानुपातिक आठ गरी २३ सिट पाएर पहिलो दल बनेको छ। यस्तै, नेपाली कांग्रेस प्रत्यक्षमा १३ र समानुपातिकमा नौ गरी २२ सिट पाएर दोसो, जनमत समाजवादी पार्टी प्रत्यक्षमा नौ र समानुपातिकमा सात गरी १६ सिट पाएर तेसो, जनमत पार्टी प्रत्यक्षमा छ र समानुपातिकमा सात गरी १३ सिटसहित चौथो दल बनेको छ।

यस्तै, लोसपाले प्रत्यक्षमा सात र समानुपातिकमा दुई गरी नौ सिट पाएर पाँचौं, माओवादी चार र समानुपातिकमा चार गरी आठ सिट पाएर छैटौं तथा एकीकृत समाजवादी प्रत्यक्षमा चार र समानुपातिकमा तीन गरी सात सिट पाएर सातौं दल बनेको छ।

मध्येस प्रदेशसभामा राप्रपा, नेपाल सङ्घीय समाजवादी पार्टी र नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले समानुपातिकमा एक-एक सिट पाएका छन् भने यसपटक छ, जना स्वतन्त्र उम्मेदवार पनि निर्वाचित भएका छन्।

यस अधिको कार्यकालमा जसपा पहिलो, नेपाली कांग्रेस दोसो, लोसपा तेसो, नेकपा (एकीकृत समाजवादी) पार्टी चौथो, नेकपा (एमाले) र माओवादी पाँचौं दलको रूपमा थियो।

यस पटक २०७९ को निर्वाचनमा मध्येस प्रदेशसभामा

आफ्नै देश पठाउन आदेश

काठमाडौं, ७ पुस (रासस)।

सर्वोच्च अदालतले विकिनी किलर चार्ल्स शोभराज (गुरुमुख) लाई कैदमुक्त गरी १५ दिनभित्र आफ्नै देश पठाउन आदेश दिएको छ।

न्यायाधीशद्वय

सपनाप्रधान मल्ल र

तिलप्रसाद श्रेष्ठको संयुक्त

इजलासले बुधबार निजलाई

बुधबारै कैदमुक्त गरी १५

दिनभित्र आफ्नो देश

प्रकार्ता आदेश दिएको हो।

“अन्य मुद्दामा थुनामा राख्नु नपर्न भए निजलाई बुधबारै

कैदमा राख्नु कैदीबन्दीको

मानव अधिकार मापदण्ड,

आदेश भएको १५ दिनभित्र

देश फर्काउन आवश्यक

व्यवस्थासमेत गर्न यो आदेश

जारी गरिएको छ”,

सर्वोच्चको आदेशमा भनिएको

छ, “सम्बन्धित जिल्ला

अदालतमार्फत कारागार

कार्यालय जगन्नाथ देवल

काठमाडौंमा छिटो साधनद्वारा

आदेशको जानकारी

पठाइदिनु।”

शोभराजकोतर्फबाट

अदालतमा दायर भएको बन्दी

प्रत्यक्षीकरणको रिट

निवेदनमा अदालतले निरन्तर

कैदमा राख्नु कैदीबन्दीक